

SPØRGSMÅL OG SVAR

Røgfri Skoletid (december 2018)

SPØRGSMÅL

Hvad er 'Røgfri Skoletid'?

Hvem har truffet beslutningen fra?

Hvor mange unge ryger på skolerne i dag?

SVAR

Røgfri Skoletid betyder, at elever på folkeskoler og specialskoler i Københavns Kommune ikke må ryge i skoletiden – uanset om de opholder sig på skolens område eller ej. Det gælder alle former for rygning og brug af tobak, herunder cigaretter, e-cigaretter, snus og vandpibetobak. Tidligere var der kun forbud mod at ryge på skolens område. Med den nye beslutning gælder røgfriheden hele skoletiden, også hvis eleverne opholder sig uden for skolens område. Det indbefatter også, hvis eleverne er på ture og ekskursioner.

Forslaget er stillet af Socialdemokraterne, Konservative og SF i Københavns Kommune og vedtaget af et bredt flertal i Borgerrepræsentationens Børne- og Ungdomsudvalg. Læs mere om beslutningen her: <https://www.kk.dk/nyheder/koebenhavn-indfoerer-roegfri-skoletid> Beslutningen om Røgfri Skoletid bygger ovenpå en beslutning fra 2012. Her vedtog Borgerrepræsentationen en vision om, at København skal være en røgfri by i 2025, hvor børn og unge kan vokse op uden at blive generet af røg.

Andelen af daglige rygere blandt 16-24-årige københavnere er de seneste fire år steget fra 13 til 18 pct. for drengenes vedkommende og fra 13 til 17 pct. for pigernes vedkommende (Statens Institut for Folkesundhed for Københavns Kommune på baggrund af Den Regionale Sundhedsprofil, marts 2018).

Blandt de 14-19-årige daglige rygere røg næsten én ud af fem for første gang i skoletiden, og tre ud af fem bliver fristet til at ryge, når de er i skole (Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden, 2017)

Røgfri Skoletid skal fjerne synlig rygning og fællesskaberne omkring rygning fra elevernes hverdag for at undgå, at eleverne begynder at ryge for at blive en del af fællesskabet.

Otte ud af ti 14-19-årige synes, at Røgfri Skoletid er en god ide (Epinion for Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden, 2017)

SPØRGSMÅL

Gælder røgfri skoletid også ansatte?

Hvilken effekt forventer vi at se?

Hvornår træder det i kraft?

SVAR

De nye regler ændrer ikke noget for ansatte på skolerne. I forvejen må ansatte ikke ryge i skoletiden, så det er synligt for eleverne. Dvs. de ikke må ryge på skolens område, eller hvis de opholder sig sammen med skolens elever på eksempelvis ekskursioner eller lejrture (Jf. <https://medarbejder.kk.dk/artikel/rygepolitik>).

Det er op til de enkelte skoler, om skolerne ønsker at arbejde med røgfri arbejdstid. Ifølge Sundhedsstyrelsen er det vigtigt, at elever ikke oplever rollemodeller, som for eksempel lærere, ryge i skoletiden.

København Kommune tilbyder hjælp og rådgivning til arbejdspladser, der ønsker at indføre røgfri arbejdstid: <https://sundhed.kk.dk/rygestop>

Kombinationen af forbud og forebyggelse er særdeles virkningsfuld blandt børn og unge.

Vidensråd for Forebyggelse konkluderer i rapporten "Forebyggelse af rygning blandt børn og unge, Hvad virker?" (2018), at et håndhævet rygeforbud på skolens matrikel forebygger, at børn og unge begynder at ryge, samt at det virker bedst, når rygeforbud er kombineret med flerstrengede rygeforebyggende aktiviteter, som fx undervisning og inddragelse af forældrene. Derfor tilbyder Københavns Kommune også at hjælpe skolerne med aktiviteter, som kan understøtte indførelse af Røgfri Skoletid:

www.sundhed.kk.dk/roegfriskoletid

Erfaringerne med Røgfri Skoletid fra Norge og Sverige er ligeledes gode. I Norge er antallet af unge rygere nedbragt fra 23 pct. til 3 pct. i løbet af de seneste 12 år. Ud over at hæve prisen for cigaretter og indføre forbud mod synlig udstilling af tobaksvarer har nordmændene i 2014 indført Røgfri Skoletid for grundskoler, gymnasier og erhvervsskoler (Vidensråd for Forebyggelse, april 2018).

Magasinet Plenum (udgivet af Skolelederforeningen) har i en artikel fra november 2018 samlet en række eksempler på skolars erfaringer med Røgfri Skoletid - og røgfri arbejdstid. Læs den online her: https://issuu.com/skolelederforeningen/docs/plenum_7_18_3_web/30

Den nye regel træder officielt i kraft den 1. januar 2019. Røgfri Skoletid blev behandlet i Børne- og Ungdomsudvalget i august 2018. I perioden august-december udvikler Børne- og Ungdomsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen materialer og tilbud, som skolerne kan bruge i forebyggelsen, skolebestyrelserne modtager brev om beslutningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen sender med Ugepakke 50 information til skolelederne og information til elevråd, ligesom relevante elevorganisationer og forældreorganisationer også bliver informeret om beslutningen. I januar-februar har skolerne tid til at udarbejde princip og sende det i høring. Den 1. marts 2019 skal skolerne have udarbejdet et princip for håndhævelse af Røgfri Skoletid.

SPØRGSMÅL

SVAR

Hvordan kommer det til at fungere?

Børne- og Ungdomsudvalget har vedtaget Politik for Røgfri Skoletid, som gælder for alle folke- og specialskoler i København fra 1. januar 2019, men det er skolebestyrelserne, der beslutter hvilke sanktioner og principper, der skal gælde lokalt.

Arbejdet med at synliggøre og implementere Røgfri Skoletid er også en lokal opgave, men Københavns Kommune (Sundheds- og Omsorgsforvaltningen) har en række tilbud til at hjælpe med implementeringen, som skolerne kan gøre brug af. Blandt andet undervisningsmateriale, teaterforedrag og skabeloner til kommunikationsmaterialer. På: www.sundhed.kk.dk/roegfriskoletid kan man få et overblik over de forskellige tilbud.

Skole og Forældre i København har i øvrigt udsendt et brev til alle skolebestyrelser med forslag til, hvordan et princip for Røgfri Skoletid kan udarbejdes og håndhæves lokalt.

Hvad er skolerne forpligtede til?

Skolebestyrelserne er forpligtede til at udarbejde et princip for Røgfri Skoletid. Princippet skal beskrive de sanktioner, som skal træde i kraft, hvis elever ryger i skoletiden. Princippet skal være klart 1. marts 2019. Derudover skal skolerne sørge for, at princippet om Røgfri Skoletid er synligt og kendt af både ansatte, elever og forældre.

Skolerne skal desuden deltage i en baseline-måling, så kommunen i fremtiden kan følge udviklingen af tobaksudbredelse og synlighed efter implementering af Røgfri Skoletid.

Hvordan kan skolerne håndhæve Røgfri Skoletid?

Røgfri Skoletid vil kunne indgå naturligt i skolens øvrige regler for alkohol, rusmidler mv., som heller ikke må anvendes i skoletiden - hverken på skolens område eller udenfor.

Skole og Forældre i København har udsendt et brev til alle skolebestyrelser med forslag til, hvordan et princip for Røgfri Skoletid kan udarbejdes og håndhæves lokalt. Det kan fra den 12. december også findes på Opgaveportalen.

Magasinet Plenum (udgivet af Skolelederforeningen) har i en artikel fra november 2018 samlet en række eksempler på skolers erfaringer med Røgfri Skoletid - og røgfri arbejdstid. Læs den online her: https://issuu.com/skolelederforeningen/docs/plenum_7_18_3_web/30

SPØRGSMÅL

Hvordan kan skolerne få hjælp til forebyggelsen?

SVAR

Københavns Kommune har en række tilbud til at hjælpe med implementeringen, som skolerne kan gøre brug af. Blandt andet undervisningsmateriale, teaterforedrag, brevskeletter samt deltagelse i elevrådsmøder, bestyrelsesmøder og lignende.

Aktivitetskataloget "På vej mod Røgfri Skoletid" giver et overblik over tilbuddene (www.sundhed.kk.dk/roegfriskoletid).

Derudover kan skolerne altid kontakte Center for Sundhed i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen direkte for rådgivning om Røgfri Skoletid på roegfriskoletid@suf.kk.dk

Hvad har andre skoler gjort?

Magasinet Plenum (udgivet af Skolelederforeningen) har i en artikel fra november 2018 samlet en række eksempler på skolers erfaringer med Røgfri Skoletid – og røgfri arbejdstid. Læs den online her: https://issuu.com/skolelederforeningen/docs/plenum_7_18_3_web/30

Tre københavnske folkeskoler har forud for beslutningen på eget initiativ indført Røgfri Skoletid.